

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa G. K i I. K.
przeciwko C. P. Towarzystwu Ubezpieczeń Wzajemnych
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 grudnia 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódek
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 5 czerwca 2013 r.,

- 1) odrzuca skargę kasacyjną;**
- 2) oddala wniosek pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Powódki domagały się zasądzenia od pozwanej kwoty 52982 zł z ustawowymi odsetkami od 24 lutego 2008 r. tytułem odszkodowania związanego z łączącą strony umową ubezpieczenia mienia, z uszkodzeniem budynku gospodarczego przez osuwisko oraz kwoty 9000 zł tytułem wyrównania szkody wyrządzonej huraganem.

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z dnia 19 lipca 2012 r. zasądził od pozwanej na rzecz powódek kwotę 23677,39 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 października 2008 r., a w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Powódki zaskarżyły wyrok w części oddalającej powództwo ponad zasądzoną kwotę, wniosły o uwzględnienie go w części oddalającej (dotyczącej szkody osuwiskowej) oraz o zasądzenie kwoty 38311,39 zł.

Po rozpoznaniu apelacji obu stron Sąd Okręgowy zaskarżonym wyrokiem zmienił wyrok Sądu Rejonowego w ten sposób, że „w miejsce kwoty 23677,39 zł wpisuje kwotę 2418,22 zł” i „w miejsce daty 31 października 2008 r. wpisuje datę 3 kwietnia 2008 r.”, skorygował orzeczenie o kosztach procesu, oddalił apelację powódek oraz apelację pozwanej w pozostałym zakresie i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

W skardze kasacyjnej powódki określiły zakres zaskarżenia podając, że dotyczy on części w jakiej powództwo zostało oddalone ponad kwotę 2418,22 zł, tj. co do kwoty 50563,88 zł. Oznacza to, że wartość przedmiotu zaskarżenia odniesiona została do kwoty pierwotnie zgłoszonej w pozwie z pomniejszeniem o kwotę zasądzoną wyrokiem Sądu Okręgowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uregulowanie art. 398¹ § 1 k.p.c. określa substrat zaskarżenia, stanowiący pierwszą przedmiotową przesłankę dopuszczalności skargi kasacyjnej. W postępowaniu procesowym przedmiotem zaskarżenia skargą kasacyjną może być prawomocny wyrok lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania wydane przez sąd drugiej instancji. Utrwalone zostało w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowisko, że środek odwoławczy

od orzeczenia nieistniejącego albo zaskarżający orzeczenie niższej instancji w zakresie, w którym sąd ten nie rozstrzygał, jest niedopuszczalny (por. orz. Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1952 r., C 1040/52, NP. 1953, nr 8-9, s.153; postanowienia z dnia 2 czerwca 1964 r., I PR 10/63, OSNC 1965, nr 5, poz. 80; z dnia 25 lutego 1997 r., II CKN 15/97, OSNC 1997 r., nr 6-7, poz.89; z dnia 7 października 1998 r., II UKN 247/98, OSNAPiUS 1999 r., nr 20, poz. 665; z dnia 26 listopada 1999 r., III CKN 484/98, niepubl.). Konsekwencją tego zapatrywania w postępowaniu kasacyjnym jest przyjęcie, że prawomocny wyrok sądu drugiej instancji może być przedmiotem zaskarżenia skargą kasacyjną jedynie w takiej części, w jakiej istnieje, czy to w postaci pozytywnej, czy też negatywnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2013 r., III CSK 247/12, niepubl.). Przedmiotem uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.) albo uchylenia i orzeczenia co do istoty sprawy (art. 398¹⁶ k.p.c.) przez Sąd Najwyższy może być jedynie konkretne orzeczenie sądu drugiej instancji, a zatem takie, które zostało wyrzeczone w jego sentencji.

Analiza zaskarżonego wyroku wskazuje, że w uwzględnieniu apelacji pozwanej Sąd Okręgowy zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji przez opisane obniżenie zasądzonych kwot, ale nie orzekł o żądaniu powódki dotyczącym różnicy pomiędzy tymi kwotami dotyczącymi roszczenia głównego. W tej sytuacji powódka skierowała skargę kasacyjną do orzeczenia, które nie zostało wydane w odniesieniu do kwoty 21259,17 zł, o jaką Sąd Okręgowy obniżył kwotę zasądzoną przez Sąd Rejonowy, a zatem niedopuszczalne było objęcie skargą kasacyjną żądania co do tej kwoty. Możliwe było skierowanie skargi jedynie odnośnie do roszczenia, w stosunku do którego Sąd Okręgowy oddalił ich apelację, jeśli jego wartość nie byłaby niższa niż 50000 zł (art. 398² § 1 k.p.c.). Określenie w skardze kasacyjnej wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę 50564 zł, obejmującą oddalenie powództwa ponad kwotę 2 418,22 zł oznacza, że zaskarżenie obejmuje również kwotę 21 259,17 zł, co do której wniesienie skargi kasacyjnej było niedopuszczalne. Wobec tego wartością przedmiotu zaskarżenia była kwota 29 305 zł, a zatem niższa od 50000 zł. Sąd Najwyższy nie jest związany wskazaną przez stronę wartością przedmiotu zaskarżenia, może zatem

kontrolować prawidłowość jej określenia, zwłaszcza gdy decyduje ona o dopuszczalności skargi kasacyjnej.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z § 3 k.p.c.

Wniosek pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego został oddalony, z uwagi na niepowołanie w odpowiedzi na skargę kasacyjną kwestii związanych z jej niedopuszczalnością i tym samym braku podstaw do zastosowania art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.